



16 DAYS OF ACTIVISM AGAINST GENDER-BASED VIOLENCE
16 DÍAS DE ACTIVISMO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
16 JOURS D'ACTIVISME CONTRE LA VIOLENCE DE GENRE

16 يوم من مكافحة العنف القائم على النوع الاجتماعي

25 November – 10 December

<http://16dayscwg1.rutgers.edu>

16
DAYS

Šta je militarizam?

Militarizam se ne odnosi samo na sukob

Militarizam nije samo prisustvo rata ili vojnih institucija, niti je ograničen samo na bojno polje ili velike i bogate države. Militarizam je prisutan svuda i obuhvata set vrijednosti zasnovanih na rigidnim patrijarhalnim konstrukcijama roda, kroz koje se muškarci i dječaci uče da nasilni maskuliniteti predstavljaju ideal. Kulture militarizma omogućavaju državama i nedržavnim akterima da bez kažnjavanja provode svoje mizogine, rasističke, homofobne, transfobne, klasne i ksenofobične agende sa ciljem održavanja moći i kontrole. Oni ne samo da normalizuju fizičko i seksualno nasilje protiv žena u ratu, već i ugrožavaju njihova ljudska prava u miru.

Militarizam ugrožava ljudsku sigurnost i razvoj

Potrošnja za oružje, paravojni trening, programe odbrane i vojne operacije ugrožava ljudsku sigurnost i provodi se na štetu razvoja. Prema Štokholmskom međunarodnom institutu za mirovna istraživanja, globalna vojna potrošnja u 2011. godini je dostigla najviši nivo, prelazeći procjenjena \$1.735 triliona. 2010. godine, Međunarodni mirovni biro je izračunao da dodatni godišnji troškovi potrebni za postizanje Milenijumskih razvojnih ciljeva do 2015. godine iznose samo dio vojnih troškova, u iznosu od \$329 biliona. Ciljevi koji su mogli biti postignuti su:

- Smanjene smrtnosti djece i unaprijeđenje zdravlja majki: \$10 biliona
- Održavanje održivosti okoliša: \$155.6 biliona
- Uklanjanje ekstremnog siromaštva i gladi: \$102 biliona
- Razvijanje globalnog partnerstva za razvoj: \$40 biliona
- Borba protiv HIV/AIDS-a, malarije, i drugih bolesti: \$14.2 biliona
- Dostizanje univerzalnog osnovnog obrazovanja, promovisanje rodne ravnopravnosti, i osnaživanje žena: \$7.2 biliona.

Pored svoje ogromne prilike za troškove, ovo davanje prioriteta vojnoj potrošnji dodatno utiče na smanjenje mogućnosti da žene ostvare svoje obrazovne i profesionalne ciljeve, jer države režu budžete za socijalnu zaštitu očekujući da će žene nadoknaditi izgublenu njegu i usluge svojim porodicama. Propuštajući da se bave problemima socijalnih nejednakosti i usmjeravajući finansijska sredstva na sukobe, države takođe provociraju nesigurnosti unutar njihovih granica. Velika i kontinuirana vojna potrošnja pogoršava siromaštvo i ekonomsku nestabilnost i produžava sukobe – ključne uzroke koji stoje iza raznih oblika zlostavljanja, kao što su trgovina ljudima, rani i prisilni brakovi, i intimno partnersko nasilje.

Militarizam šteti okolišu i troši naše resurse

Militarizam negativno utiče na okoliš – i posljedice toga najviše osjete žene i djevojčice. U miru, vojne aktivnosti i dalje troše ogromne količine zemlje, energije, i resursa. Na primjer:

- Velika potrošnja nafte od strane vojske masivno doprinosi globalnom zagrijavanju, ugrožava životnu sredinu, uključujući i pristup ljudi obnovljivim izvorima energije i životinjska prirodna staništa.¹
- 1981. godine, procijenjeno je na globalnom nivou da se između 750,000 i 1.5 milion kvadratnih kilometara zemlje u mirnodopskom periodu

direktno koristilo u vojne svrhe, izuzimajući zemlju u vlasništvu kompanija koje proizvode oružje.²

Poražavajuće cifre poput ovih se kombinuju sa globalnim zagrijavanjem i uništavanjem obradivih površina zemlje tokom ratnih operacija kako bi se intenzivirao nedostatak hrane i vode i širenje bolesti. Ovo disproportionalno ugrožava žene na selu i žene koje pripadaju autohtonim zajednicama. Njihov opstanak zavisi od blagostanja životnog okoliša. Militarizam troši ljudske resurse, i prisiljava žene i djevojčice da postanu hraniteljice porodica, često u okruženjima koja već ograničavaju njihova socijalna i ekonomska prava, kao što je pristup vlasništvu nad zemljom i nasljeđivanje. Nedostatak sigurnih prostora i uskraćivanje ljudskog prava na obrazovanje su pod velikim uticajem nasilja, mizoginih statova i diskriminacije, naročito protiv djevojčica i žena.

Militarizam ugrožava braniteljice ljudskih prava

Širom svijeta, braniteljice ljudskih prava igraju važnu ulogu u zalaganju za prava žena koje su pogođene posljedicama militarizma. Podrivajući tradicionalne rodne uloge i izazivajući države i nedržavne aktere, braniteljice ljudskih prava postaju mete prijetnji, napada, pa čak i ubistava. Efikasnost militarizma proizilazi iz njegove sposobnosti da predstavi budžetiranje za rat i mobilizaciju u mirnodopskom periodu kao normalne pojave, na štetu investiranja u zaštitu ženskih ljudskih prava. Kako bi se osigurala jednakost žena i djevojčica u svim aspektima njihovih života, podrška braniteljicama ženskih ljudskih prava je od ključne važnosti, kao i propitivanje militarizma kao paradigme.

Resursi

Kako biste dalje istražile veze između roda, militarizma i drugih problema socijalne pravde, molimo pročitate sljedeće publikacije:

- Burke, Colleen. (1998) "Žene i militarizam."
http://ec.europa.eu/justice_home/daphnetoolkit/files/projects/1998_043/women_and_militarism_1998_043.pdf
- Enloe, Cynthia. (2000) *Maneuvers: Međunarodne politike militarizacije života žena*. Berkeley, Calif: Univerzitet Kalifornije Press. <http://www.ucpress.edu/book.php?isbn=9780520220713>
- Erturk, Yakin. (2013) "Traganje za rodnom pravdom mira: od nekažnjivosti do odgovornosti."
<http://www.opendemocracy.net/5050/yakin-erturk/quest-for-gender-just-peace-from-impunity-to-accountability>
- Međunarodni mirovni biro. (2012) "Troškovi prilika: vojna potrošnja u Razvojna agenda Ujedinjenih nacija."
http://www.ipb.org/uploads/tbl_notices_web/169/documents/Opportunity%20Costs%20web
- Međunarodni mirovni biro. (2011) "Koliko košta razvoj?"
http://www.ipb.org/uploads/tbl_contingut_web/210/documents/What%20does%20development%20cost.pdf
- Ostling, Kristen. (1992) "Uticaj militarizma na okoliš." U Mirovnom magazinu.
<http://www.peacemagazine.org/archive/v08n3p08.htm>
- Kampanja Programa žena mirotvorki "Rod & militarizam: analiziranje veza za mirovnu strategiju":
<https://www.womenpeacemakersprogram.org/gender-and-militarism-campaign>

Za više, posjetite <http://16dayscwg1.rutgers.edu>

Translated by: Aleksandra Petrić, Foundation United Women Banja Luka, Bosnia and Herzegovina

¹ Karbus, S. (2007). US military oil pains. *Energy Bulletin*. Retrieved from <http://www2.energypolicybulletin.net/node/26194>

² Levy, B. S., & Sidel, V. W. (2008). *War and public health*. New York: Oxford University Press.